

«У СВІТІ КОТІВ»

гурток **«Зелені Робінзони»**
Миргородської райСЮН при
Біликівському НВК
Керівник гуртка:
Кравченко Л.В.

Конспект заняття гуртка

Тема: «У світі котів» (ДО ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ КОТІВ)

Цілі: поглибити та розширити знання про особливості екології, морфології, етології кішок; знайти особливості їх будови і згадки в міфах та літературі, усній народній творчості, легендах та переказах українців; розвивати пізнавальний інтерес до вивчення природи, логічне мислення, комунікативні здібності, вміння та навички порівнювати та аналізувати, робити висновки; виховувати гуманне ставлення до тварин, екологічне мислення, відповідальність, екологічну культуру.

Обладнання: слайди мультимедійної презентації «Цікавий світ котів», відеоматеріали до теми, фотокартки, рисунки.

ХІД ЗАХОДУ

I. Організаційний етап

Керівник гуртка. Доброго дня, дорогі друзі!

II. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності

Керівник гуртка. Сьогодні ми зібралися з вами для того, щоб віддати належну шану чудовим, ніжним, але таким незалежним тваринкам – котам. Першого березня вважають Днем котів. Проте, у деяких країнах це свято відзначають у серпні.

Чи замислювались ви над тим, скільки котів на Землі? Атож. Нині на Землі живе понад півмільярда котів. Хто вони – ці свійські коти? Які вони? Звідки походять?

На сьогоднішньому занятті ми з вами детально дізнаємося відповіді на всі ці питання.

III. Вивчення нового матеріалу

Сторінка перша «Подорож стежками історії»

Керівник гуртка. У природі можна виділити два види, які виявляють близьку схожість із домашньою кішкою, - це кішка європейська дика й африканська дика.

Важко сказати, коли кішка почала свій довгий шлях поряд із людиною. Можна припустити, що одомашнення кішки пов'язане з розвитком землеробства, будівництвом зерносховищ, будинків, комор.

Там, де нині Східний Судан, між першим і шостим порогами Нілу, у сиву давнину виникла одна з найдавніших країн Африки – Нубія. Перші достовірні відомості про неї датуються 3 000 років до н.е., коли єгипетські фараони почали здійснювати на цю країну грабіжницькі походи. Вони вивозили звідти золото, слонову кістку, ебенове дерево, худобу. І от саме тоді було завезено в Єгипет і kota.

Єгиптяни приписували різним тваринам божественну силу, зокрема, kota вони асоціювали з богом Ра, а кішку – з богинею Баст. Вважаючи котів святими, єгиптяни розводили їх у храмах. У Єгипті тільки багаті люди могли тримати вдома кішку.

Отже, нубійський кіт став родоначальником усіх свійських котів на Земній кулі. Цей кіт був короткошерстим, з невеликою головою й гострою мордочкою, у нього були непропорційно довгі ноги. Він був коричневим із поперечними, темними смугами по всьому тілу. Це забарвлення умовно називають «тигровим». Кіт був вузьким, довгим і дуже незграбним.

З Єгипту свійський кіт потрапив в Аравію, Індію, Південно-Східну Азію й Південну Європу. І тут нубійський кіт зустрівся з дикими лісовим, неприборканим і неприрученим. Нубійський і дикий лісовий коти дали потомство, представники якого й стали предками всіх сучасних свійських котів. Перехресне схрещування гібридів нубійського й дикого лісового котів із часом дало різні раси свійських котів, з яких були виведені різноманітні породи.

Вважають, що римляни завезли кішку в Європу із завойованого Єгипту. Кішка була відома в Італії в I столітті нашої ери, у Швейцарії – у II столітті, у Британії – у IV столітті, у Німеччині – у X столітті. Це свідчить про постійну міграцію тварин через континент. Пізніше кішки поширилися по всьому світу разом із новими географічними відкриттями.

Складною й цікавою була дорога котиків у людському суспільстві. Якщо в Стародавньому Єгипті їх шанували як богів (єгиптяни навіть програли війну через те, що їхні вороги під час бою несли перед собою котів, а вони не змогли нашкодити своїм божествам), то в Європі в середньовіччя котам, особливо чорним, приписували лиху славу. Якщо в будинку жив чорний кіт, то всю сім'ю переслідувала інквізиція за зв'язок із дияволом. Не один із цих чорних красенів потрапив на вогнище разом зі своєю господинею, звинуваченою у відьомстві. Врятувати kota й господиню могли

декілька білих волосинок. Ще й сьогодні можна почути забобони, що якщо чорний кіт перейде перед вами вулицю, вам не пощастить.

За період одомашнення кілька тисяч поколінь котів змінили один одного. За цей період сталося багато змін у будові й поведінці цих тварин. Морфологічні зміни в період одомашнення являють собою комбінацію трьох процесів:

- неотенія (здатність розмножуватися на ранніх стадіях розвитку), при цьому низька агресивність, довірливість, весела вдача зберігаються й у дорослому стані;
- зменшення розмірів органів і рівня гормонів стресу;
- зменшення розмірів мозку, у результаті чого тварина втрачає здатність адекватно реагувати на несприятливі умови.

За весь період зменшення головного мозку склало 10-15%.

Відзначимо, що з усіх одомашнених тварин найбільш незалежною є кішка. Самостійність її характеру надає їй неповторного шарму, який завжди приваблював людину й захоплював величністю, притаманною всім представникам родини Кошачі.

Сторінка друга «Цікавинки про котів»

Керівник гуртка. Кішка занесена до Книги рекордів Гіннеса як тварина, що поїдає 1000 видів організмів.

(Учні по черзі зачитують цікавинки про котів).

- Коти ніколи не нявкають один з одним. Цей звук призначений спеціально для людини.
- Що більше ви говорите з котами, то більше вони говорять із вами.
- Коти можуть видавати близько 100 різних звуків. (Для порівняння – собаки лише десять).
- Кішка за своє життя може мати більше 100 кошенят.
- Одна пара кішок і їхні нащадки за 7 років можуть народити 420 000 кошенят.
- Кішка на ім'я Дзвіночок з Південної Африки народила 14 кошенят.
- Скільки років вашій кішці, за людськими мірками? Якщо вашому коту 3 роки, це відповідає людському 21 року, 8 років – 40, 14 – 70 людським рокам.
- Середній термін життя домашнього kota становить 15 років, тоді як дикого – вік 3 до 5 років. Чемпіоном серед довгожителів виявилася кішка Пуссі (США), вона прожила 36 років.

- Коти відчують запахи у 14 разів сильніше, ніж люди! У цих тварин є 80 млн нюхових рецепторів, тоді як у людини лише 20 млн. Окрім носа, коти можуть уловлювати запахи за допомогою так званої «трубки Якобсона», розташованої на верхньому піднебінні за передніми різцями. Кіт користується нею, коли повністю зосереджується на якомусь особливо цікавому запахові, утягуючи в себе повітря, злегка піднявши верхню губу й ніс.
- Котам, щоб бачити, вистачає 1/6 частини світла, необхідного людині. Їхній нічний зір дивний! У темряві очі kota використовують навіть світло, яке відбилося від сітківки.
- Кішка добре бачить у темряві. Співвідношення паличок і колбочок в її оці становить приблизно 25:1, а у людини лише 4:1. Оскільки очне яблуко кішки має так зване «покривало», яке відбиває світло, у темряві очі кішки «світяться». Цей шар клітин розташований за сітківкою. Завдяки такому особливому шару клітин пучок світла вдвічі подразнює одні й ті самі рецептори. Вдень зіниці кішок звужені до тоненьких вертикальних щілинок, а вночі вони округлюються, сягаючи 1 см у діаметрі. Завдяки такій будові очей уночі крізь зіницю киці проходить більше світла, а це означає, що подразнюється більша кількість паличок.
- Коти здатні розрізняти понад 33 відтінки сірого кольору.
- Коти, на відміну від собак, не можуть сфокусувати погляд на близько розташованих предметах (коти – далекозорі, а собаки – короткозорі тварини). Фактично, кішка краще бачить на відстані від 75 см до 2-6 м.
- Слух у котів дуже тонкий, але вибірковий: тварина чує тільки ті звуки, які її цікавлять. Так, kota, який спить, може розбудити тихенький шурхіт мишей, що, звичайно зумовлено мисливським інстинктом, але пострілу він не почує.
- Чутливість кішки до гучності звуку у три рази вища, ніж у людини. Коти сприймають звукові частоти в діапазоні від 50 до 60 кГц. Людина здатна уловлювати звуки частотою 20 кГц.
- Коти люблять висоту. Так само, як ягуари та леопарди, що сплять на деревах.
- Вуса (вібриси) допомагають коту визначити, чи пролізе він в отвір. Якщо вібриси в кішки дивляться вперед, вона чимось дуже зацікавлена або хоче злякати свого суперника. Якщо вуса повернуті назад – тварина злякана, вона уникає дотиків.

- Котячі бійки короткі, але дуже люті й жорстокі. Їхня головна зброя в бійках – зуби. Під час бійок коти щільно притискають вуха до голови (для оберігання від зубів та кігтів противника. Якщо ж кіт нападає сам, вуха він опускає горизонтально і в боки, утворюючи трикутник.
- У котів пітніють лише подушечки лап.
- Тіло людини складається із 650 м'язів, а тіло кішки – з 517!
- Колір очей вашого kota може змінюватися з віком.
- Малюнок поверхні носа котів унікальний, як і відбиток пальця людини.
- Близько 10% усіх кісток у тілі кішки розміщені у хвості, який допомагає тварині утримувати рівновагу, особливо під час стрибків.
- Серце кішки б'ється удвічі швидше, ніж серце людини. Воно встигає зробити в середньому 130 уд./хв.
- Коли коти падають, то завжди діють однаково. Спочатку вирівнюється голова, потім спина, а потім кінцівки, а наприкінці вигинається спина, щоб пом'якшити приземлення.
- Котяче вухо повертається на 180°. У кожному вусі в kota 32 м'язи, щоб керувати вухом, вони використовують понад 12 м'язів.
- Коли ми гладимо kota, у нас знижується частота серцебиття й кров'яний тиск. А люди із серцево-судинними захворюваннями мають шанс прожити довше, якщо в них є кіт, на відміну від тих, у кого ні kota, ні собаки не має.
- Найфантастичніший рекорд установила в Аргентині кішка на ім'я Mincho, яка залізла на дерево й не спускалася, поки не померла через шість років.
- Якщо кішка біля вас, її хвіст тремтить – це найбільше почуття любові, яке вона може виразити. Коли хвіст починає опускатися, це означає, що настрій змінився – можна відійти від тварини, вона не образиться.

Учень 1. Щороку американці купують корм для котів на 4 млрд доларів. Це на 1 млрд доларів більше, ніж вони витрачають на їжу для немовлят.

Керівник гуртка. За поведінкою котів можна передбачувати погоду.

Учень 2. Якщо кішка грається своїм хвостом – на вітер, якщо шукає тепле місце й ховає мордочку, згорнувшись клубочком, - на холодну погоду. Якщо кіт лежить на підлозі животиком догори, витягнувши лапки, - до тепла. Якщо тварина шкребе й дряпає підлогу – буде дощ, вітер, а взимку – завірюха.

Учень 1. Кішка віщує гостей: теплі лапки в тварини – чекай добрих гостей; холодні – будуть недобрі гості. Коли кішка «вмивається», дивляться, з якого боку лапкою «закликає гостей» - з півночі чи півдня.

Учень 5. Кішка лікує господаря своїм теплом. Якщо вона приходить до хворого – це означає, що той видужує, якщо ж тварина втікає від хворого або стрибає на покуть – чує смерть. Свої дружні почуття до людини кішка висловлює мирним муркотінням або тертям об ноги.

Керівник гуртка. Розрізняють котів за мастю та породами. Вважалося, що триколірна кішка приносить щастя в дім, а семиколірна є запорукою сімейного благополуччя. Існують прикмети, пов'язані з кішкою: якщо вона потягнеться навпроти когось, то йому пощастить. Убивати kota суворо забороняється – тому, хто це зробить, сім років щастя не буде.

Сторінка третя «Породи котів»

(Демонстрація слайдів мультимедійної презентації).

Керівник гуртка. До десяти найбільш рідкісних порід котів належать американська жорсткошерста кішка (батьківщиною її є Нью-Йорк), бурмілла, блискуча каліфорнійська, ельф, турецький ван (батьківщина – Туреччина), као-мані (алмазний очей) (батьківщина – Таїланд), сінгапуру, сноу-шу (снігові туфельки), менкс, лаперм.

Учень 1. До найбільших за розмірами домашніх котів належить Мейн-кун, або Мейнська єнотова кішка. Це рекордсмен - найбільший у світі кіт. Його вага 15 кг, а довжина тіла – більше метра. Зовні ця тварина схожа на невелику рись.

Спочатку порода мала наступні відмінності: великий розмір, довга шерсть, чорний окрас і схожість з єнотом. Згодом почали з'являтися коти з іншим забарвленням шерсті. Коти породи Мейн-кун мають шовковисту шерсть. Характер поступливий, м'який. Тварина витривала, активна, відрізняється спритністю. Кішки цієї породи відмінно ладнують з дітьми. Деякі коти цієї самої великої породи відзначено в Книзі рекордів Гіннеса.

Керівник гуртка. Окрім того до числа найбільших за величиною порід котів належать породи Савана. *(Демонстрація відео).*

Учень 4. Кішки *сіамської породи* – це елегантні, стрункі тварини середньої величини. Коти цієї породи не одне століття жили в палацах і храмах у Сіамії (Таїланді), поки король не подарував пару тварин британському консулові. Тіло мають довге, у формі труби, з досить міцним кістяком, добре розвиненою мускулатурою. Плечі й стегна сильні. Кінцівки довгі та стрункі. Лапи акуратні, маленькі, овальної форми. Задні кінцівки трохи довші, ніж передні. Хвіст довгий, тонкий, рівномірно звужений, без зламів. Кінчик хвоста загострений. Очі в цих тварин мигдалеподібні, сині або блакитні. Шерсть коротка. Кошенят – 5-6, іноді – до 10.

Учень 6. Коти *сибірської породи* - це середні й великі за розміром, сильні, масивні тварини. Тіло міцне, трохи витягнуте, пропорційне, із розвиненою рельєфною мускулатурою. Кістяк міцний. Груді об'ємні. Спина й попереки добре розвинені, міцні. Спина пряма. Кінцівки сильні, помірно довжини. Лапи великі, округлі, з пучками шерсті між пальцями. Хвіст середньої довжини, широкий і товстий в основі, звужений до кінчика, пухнастий. Опушений рівномірно. Шерсть густа, шовковиста, м'яка. Покривне волосся тверде, блискуче. Підшерстя подвійне. Прикрашальна шерсть шерсть довга, густа, у вигляді коміра навколо шиї, гриви.

Учень 1. Кішки *донського сфінкса* – це сильні, мускулісті, середньої величини тварини з голою зморшкуватою шкірою. Тіло міцне, із сильним кістяком, пропорційної будови, зі складками «зайвої» шкіри. Глибока лінія паху. Передпліччя прямі. Кінцівки пропорційні до тіла, тонкі, прямі, високі, але не занадто витончені. Задні кінцівки трохи довші, ніж передні. Лапи овальні. Хвіст довгий, прямий, сильний і гнучкий. Тіло сфінкса практично позбавлене шерсті, воно гаряче на дотик, допустима температура 40°C. Кошенята можуть народжуватися зрячими.

Учень 3. Вирізняючись забарвленнями, усі *персидські кішки* мають спільні риси будови. Тіло їхнє присадкувате. Розміри – від великого до середнього. Спина, плечі й груди масивні, мускулясті. Спина рівна. Кінцівки короткі, міцні, округлі, створюють враження низької посадки тіла. Хвіст короткий, пухнастий, пропорційний до довжини тіла, прямий, без викривлень. Кінчик хвоста заокруглений. Персидські кішки дуже пухнасті, особливо їхні хвости. Ці тварини народжують лише 2-3 кошенят.

Сторінка четверта «Біологічні особливості котів»

Учень 3. Кішки чудово бачать в умовах поганого освітлення. За сітківкою ока в кішки розташовується особливий шар – тапетум, що відбиває додаткове світло від зовнішніх джерел на сітківку. Усупереч поширеній думці, у повній темряві

коти не бачать. У дорослих кішок 30 постійних зубів. На верхній щелепі їх 16, на нижній – 14. Розподіляються вони в такий спосіб: 12 різців (I), 4 ікла (C), 10 премолярів (P) і 4 моляри (M). Усі зуби котів мають коротку коронку. Молочні зуби з'являються в кошенят незабаром після народження. За розміром вони менші від постійних. Мають молочно-біле забарвлення. Молочних зубів у кошеняти - 28.

Вагітність кішки триває 65 днів. Кількість дитинчат – 4-6, якщо їх більше, ніж 5, то термін вагітності тварини може зменшуватися. Малята народжуються сліпими. Очки в кошенят починають відкриватися на восьмий день, а повністю прозрівають тваринки, як правило, до 14 дня. Слід врахувати, що довгошерсті кішки починають бачити пізніше, ніж короткошерсті. Повзати кошенята починають на 18 день. У нормі температура в дорослої кішки – 38-39,5° С. Тривалість життя домашніх кішок 12-15 років.

Пам'ятники кішкам встановлені в Парижі та Лондоні за активне знищення мишей. 1963 року Франція першою надіслала кішку Фелісетт в космос.

Керівник гуртка. Завести кішку – це не просто принести її додому. Ви повинні навчитися повсякденно доглядати за твариною. Догляд за кішкою базується на здоровому глузді й не забирає багато часу.

Давайте складемо буклет-пам'ятку «Поради тим, хто хоче завести кішку»:

- Ніколи не застосовуйте силу до кішки.
- Карати kota потрібно тільки на місці «злочину», а не «потім», бо так тварина вас не зрозуміє, а буде тільки остерігатися.
- Хваліть свого домашнього улюбленця якомога частіше.
- Будьте послідовними.
- Тримайтеся дистанції.
- Девіз для господаря кішки: «Терпіння. Час. Нерви».

Сторінка четверта «Коти в міфах і легендах»

Керівник гуртка. Кішка – це супутниця слов'янської богині Прії, яка їздить у візку, запряженому кішками. Кицьку здавна шанували й використовували в магії родючості, жіночих таїнствах, містеріях місячних богинь. Ця тваринка наділена дуже тонкою інтуїцією. Вважають, що вона перебуває на межі двох світів: Яви і Нави. Тому її як нічну тварину

називають помічницею відьом. Більшість людей вірить, що кішка може бачити невидимі людині світи: світ духів, привидів, потойбічний світ, так званий «четвертий вимір». Вона допомагає своїй господині досягнути стану «зміненої свідомості», за якого можливе проникнення в недоступні для нормального стану світи, посилює вміння отримувати прозріння, бачити минуле й майбутнє.

Побутувало також вірування, що відьма й сама може обертатися на кішку, але це можливо лише дев'ять разів у житті.

Учень 3. Японці вважали kota злою істотою, яка володіє надприродною силою. Проте, в Китаї, навпаки, вірили, що він здатний проганяти злих духів. Давні єгиптяни вшановували богиню Баст в образі жінки з котячою головою. Атрибутом цієї богині була егіда з головою кішки, їй присвячували кішок, яких вважали священними. За вбивство такої тварини карали на смерть. Ют був однією з іпостасей бога Ра. У написах на фараонських гробницях Ра названо «котом-месником богів». У Книзі мертвих кіт як одне з утілень цього бога бореться зі змієм. Можливо, саме звідси й образ kota-змієборця, який часто побутує в східнослов'янських казках.

Учень 1. У колісницю скандинавської богині родючості та краси Фрейї були запряжені коти. У книжці середньовічного ісландського письменника Сноррі Стурлусона «Молодша Едда», написаній у 1222-1225 рр., є оповідання про те, як велетень випробовує силу Тора. Окрім усього іншого, Тор має підняти велетенську кицьку. Проте зробити це непросто, на кицьку обернувся великий змій Мідгарда.

Учень 4. У російських казках розповідається про страшного kota-баюна. Він ходить по золотому стовпу: ідучи вниз – співає пісні, угору – розказує казки. Цим він наганяє на слухачів сон або навіть спричиняє їхню смерть.

Учень 2. У Німеччині та Голландії кішку вважали провісницею бурі. Німці також вірили, що за допомогою триколірної кішки (із чорними, рудими та білими плямами) можна загасити пожежу, кинувши її у вогонь.

Учень 5. Ігри, де є образи kota й миші, міфологи вважають переосмисленими формами змієборчого мотиву. В одній із таких ігор («Кіт і миша») дітлахи беруться за руки, а «кіт» і «миша» залишаються всередині кола. Потім «миша» втікає від «kota», а діти допомагають їй у цьому.

Сторінка п'ята «Коти в переказах та казках»

Керівник гуртка. В українських легендах та переказах кіт постає твариною, створеною Богом. Так, на Поділлі вірили, що він – тварина добра й оберігає людину від усілякого зла. До новозбудованої хати на одну ніч пускали чорних півня та курку, на другу – чорних кішку та kota, і тільки потім уже перебиралися самі перед сходом сонця із хлібом у руках. В Ушицькому повіті (також на Поділлі) є переказ, що кіт «зробився» з рукавиці Пресвятої Богородиці. Нею вона кинула в нечистого, який плив через море, перетворившись у мишу, щоб спокусити Єву. Тому, з одного боку, кіт – творіння Пречистої Діви, а з іншого, він з'їв чорта, отже, належить до тварин «нечистих».

Учень 1. У колискових і дитячих забавлянках кіт – це дивовижно гарне й ніжне створіння, що «носить сон у рукаві», «скаче в червоному чобітку», «чеше хвостиком лободу», воркоче – і так заколисує малюка. Проте навіть тут kota іноді просять «не будити дитину», а за шкоду карають.

Учень 6. Як чорний, так і білий, кіт був пов'язаний із потойбіччям та нечистою силою. Стереглися, аби кіт не перескочив через мерця, бо той став би упирем, білим котом щоразу приходив би до своєї хати. Чорного kota особливо остерігаються на дорозі. Вважається, що коли кіт (кішка) такої масті перебіжить дорогу, слід чекати нещастя. Щоб відвернути лихо, треба навздогін кинути паличку так, щоб вона перелетіла через слід kota навхрест. Із чорної кішки можна виварити кістку-невидимку. Якщо таку кістку потримати в роті, можна також стати невидимим. У котках чорної масті на свято Іллі, утікаючи від стріл громовержця, ховається нечиста сила. Тому, господарі в цей день виганяли чорних котів у двір, щоб не привабити до своєї хати чортів. А коли хтось посвариться, кажуть: «Поміж них пробігла чорна кішка».

Учень 7. У казках поширений образ kota, що дістається героєві як нагорода або спадок: «От і поділились. Старший узяв собі млин, середульший – віслюка, а найменшому kota дали». Розумний котик не тільки годує та розраджує свого господаря, а й одружує із царівною («Кіт у чоботях» Шарля Перо). Казка «Пан Коцький», змалку відома кожному, оповідає про старого kota, якого вигнав господар із дому. Кіт гордо називає себе паном Коцьким і стає за чоловіка Лисичці. Згодом старий і немічний кіт, що спочатку «не здужав і мишей ловити», стає справжнім господарем лісу, до смерті налякавши не лише боязкого зайчика, а й могутніх кабана, вовка та ведмедя. Отже, варто винахідливому коту назватися інакше, як він стає справжнім паном.

У казках про тварин котик – роботящий і вірний. У казці «Котик і півник», основу якої вчені-етнологи вважають мисливською, кіт щоразу приходиться на допомогу своєму побратимові-півникові.

Учень 4. Кішка в хаті створює домашній затишок. Водночас вона – незалежна істота, яка «гуляє, де сама собі знає». Побутує уявлення, що кицька зникає до місця, а не до господаря, хоча є вірування, що вона охороняє свого господаря «від усілякої даремної біди». Кішка також має сильний інстинкт охорони свого потомства й здавна служила пухнастою «нянькою» для людських дітей. Відомий навіть випадок, коли кішка врятувала десятиденне немовля під уламками зруйнованого внаслідок землетрусу будинку – вона зігріла дівчинку своїм теплом, облизувала впродовж трьох днів, доки дитину не знайшли.

IV. Узагальнення та систематизація знань

Керівник гуртка. А тепер ми проведемо вікторину «Кошача вікторина»:

1. Наука про котів має назву... (*Фелінологія*).
2. Скільки зубів у кішки? (*30*).
3. До якого ряду та класу належить кішка? (*Клас Ссавці, ряд Хижі*).
4. Скільки домашніх котів на Землі? (*400-500 млн.*)
5. На якому континенті мешкає найбільша кількість котів? (*В Австралії*).
6. Скільки вібрисів має кішка? (*12 пар*).
7. Як називається дика кішка, що часто зустрічається в природі? (*Кіт лісовий*).

Керівник гуртка. Давайте пригадаємо прислів'я та приказки про котів:

- Кішки гризуться – мишам роздолля.
- Для мишки і кішка звір.
- Лакома кішка до риби, та в воду лізти не хоче.
- Знай, кішка, свій козуб.
- Кіт умивається – чекайте гостей.
- Кіт шкрябає кігтями – на негоду.

V. Підбиття підсумків

Кравченко Людмила Володимирівна, керівник гуртка Миргородської райСЮН

Керівник гуртка. Наше заняття добігає кінця. Я дякую вам за співпрацю. До побачення!